

**T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE
SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI**

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

İÇERİK

Giriş

Genel Hatlarıyla Yönetmelik

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

Sorular ve Tartışma

Giriş

TEHLİKE = İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelidir.

RİSK = Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalidir.

Giriş

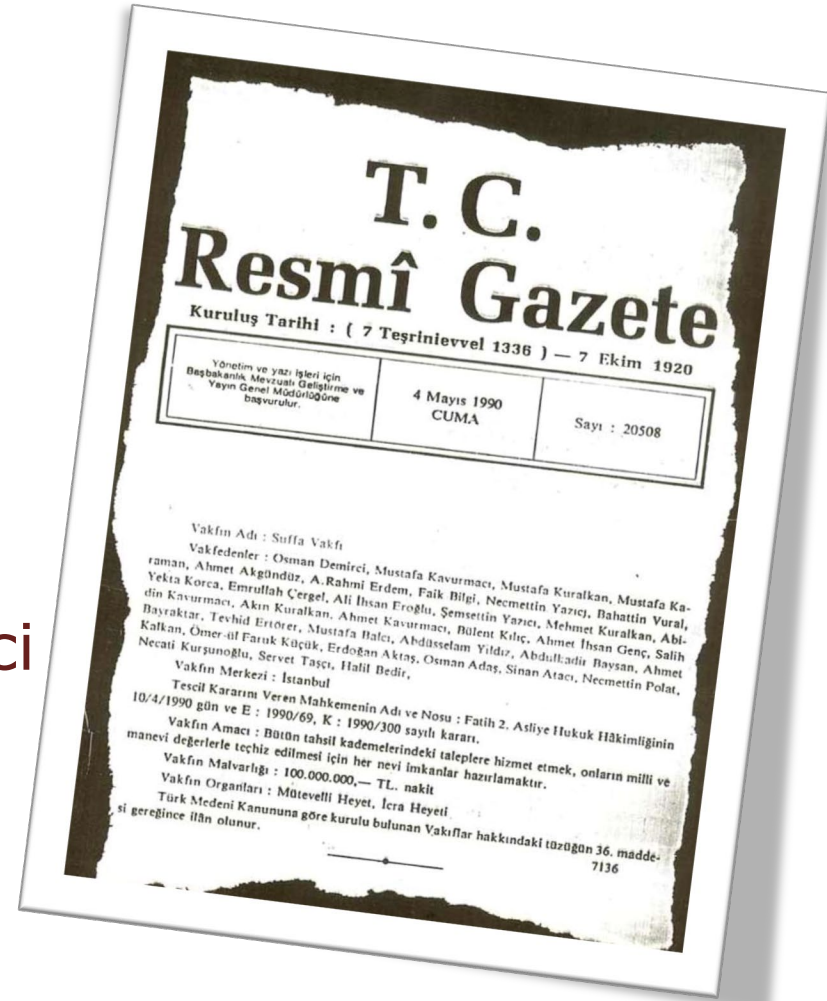
RİSK DEĞERLENDİRMESİ

İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmalardır.

Giriş

- 29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Risk değerlendirmesinin usul ve esaslarını düzenler
- 4 bölüm, 19 madde, 1 geçici maddeden oluşmaktadır

Genel Hatlarıyla Yönetmelik

Amaç	• Usul ve esasları düzenlemek
Kapsam	• 6331 kapsamındaki işyerleri
Dayanak	• İSG Kanunu, 10. ve 30.
Tanımlar	maddeler
Yürürlük	• 8 farklı tanım
Yürütme	• 30.12.2012 tarihi itibarı ile
	• Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

Soru

Kimler risk değerlendirmesi yaptırmak zorundadır? Tehlike sınıfı ya da çalışan sayısı sınırlaması var mıdır?

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

«**madde 2**»

kapsamında olan bütün işyerleri yaptırmak zorundadır.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ İşveren

Yükümlülüğü(Madde 5)

- İşveren, risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür.
- Risk değerlendirmesinin yapılması, işverenin İSG yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.
- İşveren görevli kişilere her türlü bilgi ve belgeyi temin eder.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

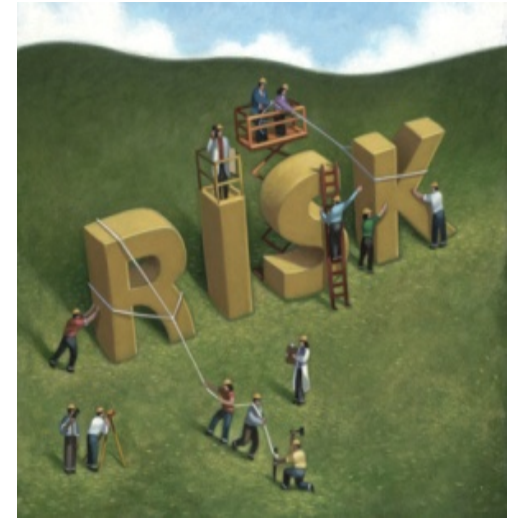
- ✓ **Risk Değerlendirmesi Ekibi(Madde 6)**
 - İşveren veya işveren vekili
 - İşyeri İş Güvenliği Uzmanı ile İşyeri Hekimi
 - Çalışan temsilcileri
 - Destek elemanları
 - Bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen, çalışmalar, tehlikeler ve riskler konusunda bilgi sahibi çalışanlar

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risk Değerlendirmesi Ekibi(Devam)

- İhtiyaç duyulduğunda işyeri dışı kişi ve kuruluşlardan hizmet alınabilir
- Koordinasyon, işveren ya da işverenin görevlendirdiği risk değerlendirmesi ekibinde bulunan bir kişi tarafından sağlanabilir
- İşveren, görevlilerin araç, gereç, mekan ve zaman gibi ihtiyaçlarını karşılar ve görevlileri kısıtlayamaz
- Görevli kişiler işverenin sağladığı bilgi ve belgeleri korur

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risk Değerlendirmesi(Madde 7)

(1)Risk değerlendirmesi, işyerinin kuruluş aşamasından başlar ve;

- Tehlikeleri tanımlama
- Riskleri belirleme ve analiz etme
- Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması
- Dokümantasyon
- Çalışmaların güncellenmesi ve yenilenmesi

aşamalarını içerir.

(2)Çalışanların, ihtiyaç duyulan her aşamada görüşlerinin alınması sağlanır.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Tehlikelerin Tanımlanması(Madde 8)

- Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları.
- Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirmesi çalışmaları.
- Acil durum planları.
- Sağlık ve güvenlik planı ve patlamadan korunma dokümanı gibi belirli işyerlerinde hazırlanması gereken dokümanlar.
- ❖ Bu bilgiler toplanırken benzer işyerlerinde meydana gelen iş kazaları ve ortaya çıkan meslek hastalıkları da değerlendirilebilir.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Tehlikelerin Tanımlanması(Madde 8)

- Meslek hastalığı kayıtları.
- İş kazası kayıtları.
- İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zararara uğramasına yol açan olaylara ilişkin kayıtlar.
- Ramak kala olay kayıtları.
- Malzeme güvenlik bilgi formları.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Tehlikelerin Tanımlanması(Madde 8)

- Çalışanların tecrübe ve düşünceleri.
- İşe başlamadan önce ilgili mevzuat gereği alınacak çalışma izin belgeleri.
- Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları.
- Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.
- İşyerinin teftiş sonuçları.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Tehlikelerin Tanımlanması(Madde 8)

- İşyeri bina ve eklentileri
- İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler.
- Üretim süreç ve teknikleri
- İş ekipmanları
- Kullanılan maddeler
- Artık ve atıklarla ilgili işlemler
- Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Tehlikelerin Tanımlanması(Devam)

Çalışma ortamında bulunabilecek;

- Fiziksel
- Kimyasal
- Psikososyal
- Ergonomik ve benzeri

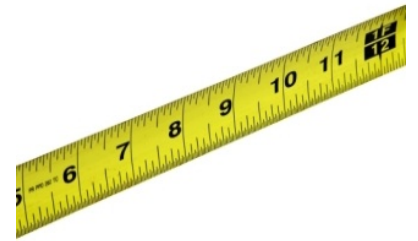
tehlike kaynaklarından ve bunların etkileşimlerinden ortaya çıkabilecek tehlikeler belirlenir ve kayda alınır.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Tehlikelerin Tanımlanması(Devam)

Kontrol **İnceleme** **Araştırma** **Ölçüm**

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risklerin Belirlenmesi ve Analizi(Madde 9)

Tespit edilen her bir tehlikenin oluşturacağı risk için;

- Ne sıklıkla oluşabileceği
- Kimlerin, nelerin, ne şekilde ve hangi şiddette zarar görebileceği

mevcut kontrol tedbirlerinin etkisi de göz önünde bulundurularak belirlenir.

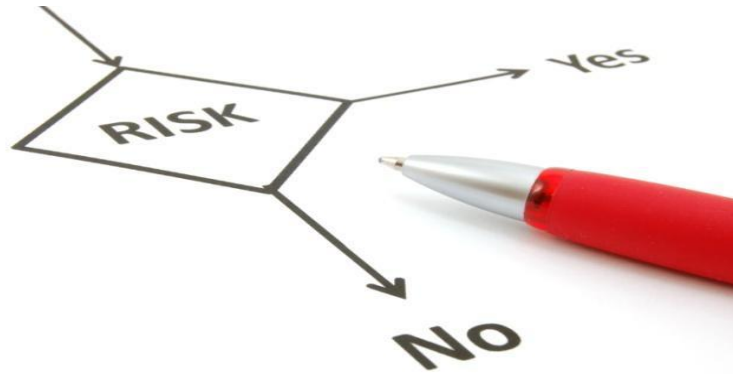
Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risklerin Belirlenmesi ve Analizi(Devam)

Belirlenen riskler;

- İşletmenin faaliyetine ilişkin özellikleri
- İşyerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri
- İşyerinin kısıtları
- Ulusal veya uluslararası standartlar

esas alınarak seçilen yöntem(ler) kullanılarak analiz edilir.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risklerin Belirlenmesi ve Analizi(Devam)

- Farklı işlerin yürütüldüğü bölümler varsa, bahsedilen adımlar tekrarlanır ve bölümlerin etkileşimleri de dikkate alınır.
- Analiz edilen riskler, en yüksek risk seviyesine sahip olandan başlayarak sıralanır ve yazılı hale getirilir.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risk Kontrol Adımları(Madde 10)

Risklerin kontrolünde şu adımlar uygulanır

1. Tehlike ve tehlike kaynaklarının ortadan kaldırılması.
2. Tehlikelinin, tehlikeli olmayanla veya daha az tehlikeli olanla değiştirilmesi.
3. Riskler ile kaynağında mücadele edilmesi.

Planlama

- Analiz edilerek etkilerinin büyüklüğüne ve önemine göre sıralı hale getirilen risklerin kontrolü amacıyla bir planlama yapılır.

Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması

- Riskin tamamen bertaraf edilmesi, bu mümkün değil ise riskin kabul edilebilir seviyeye indirilmesi için şu adımlar uygulanır.

Risk kontrol tedbirlerinin uygulanması

- Kararlaştırılan tedbirlerin iş ve işlem basamakları, işlemi yapacak kişi ya da işyeri bölümü, sorumlu kişi ya da işyeri bölümü, başlama ve bitiş tarihi ile benzeri bilgileri içeren planlar hazırlanır. Bu planlar işverence uygulanmaya konulur.

Uygulamaların izlenmesi

- Hazırlanan planların uygulama adımları düzenli olarak izlenir, denetlenir ve aksayan yönler tespit edilerek gerekli düzeltici ve önleyici işlemler tamamlanır.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risk Kontrol Adımları(Madde 10)

- Toplu koruma önlemleri > KKD
- Yeni risk seviyesi tespiti

Soru

Risk değerlendirmesinin yapılması için son tarih nedir? Yapılan risk değerlendirmesi hangi kuruma, nasıl bildirilir?

Herhangi bir son tarih yoktur. Risk değerlendirmeleri yapıp, denetim esnasında göstermek üzere kayıt altına alınması yeterlidir. Herhangi bir kuruma bildirilmesi gerekmemektedir.

✓ Dokümantasyon(Madde 11)

Risk Değerlendirmesi

1. İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı.
2. Gerçekleştiren kişilerin isim ve unvanları
3. Gerçekleştirildiği tarih ve geçerlilik tarihi
4. Risk değerlendirme yapılan her birimin adı
5. Belirlenen tehlike kaynakları ile tehlikeler

1

Paraf

6. Tespit edilen riskler
7. Risk analizinde kullanılan yöntem veya yöntemler.
8. Tespit edilen risklerin önem ve öncelik sırasını içeren analiz sonuçları
9. Düzeltici ve önleyici kontrol tedbirleri, gerçekleştirilme tarihleri ve sonrasında tespit edilen risk seviyesi.

İmza

2

2

→ Çok tehlikeli sınıfta
yer alan işyerleri

4

→ Tehlikeli sınıfta yer
alan işyerleri

6

→ Az tehlikeli sınıfta
yer alan işyerleri

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risk Değerlendirmesinin Yenilenmesi(Madde 12)

- İşyerinin taşınması veya binalarda değişiklik yapılması.
- İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.
- Üretim yönteminde değişiklikler olması.
- İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

✓ Risk Değerlendirmesinin Yenilenmesi(Madde 12)

- Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
- Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
- İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

- ✓ **Asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde risk değerlendirmesi(Madde 15)**
 - Her alt işveren, yürüttükleri işlerle ilgili olarak gerekli risk değerlendirmesi çalışmalarını yapar veya yaptırır.
 - Asıl işveren , alt işverenin ihtiyaç duyduğu bilgi ve belgeleri sağlar.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

- ✓ **Asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde risk değerlendirmesi(Madde 15)**
 - Asıl işveren, alt işverenlerce yürütülen risk değerlendirmesi çalışmalarını denetler ve bu konudaki çalışmaları koordine eder.

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

- ✓ **Asıl işveren ve alt işveren ilişkisinin bulunduğu işyerlerinde risk değerlendirmesi(Madde 15)**
- Alt işverenler hazırladıkları **risk değerlendirmesinin bir nüshasını** asıl işverene verir. Asıl işveren; bu risk değerlendirmesi çalışmalarını **kendi çalışmasıyla bütünleştirerek**, risk kontrol tedbirlerinin uygulanıp uygulanmadığını **izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.**

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

Taşeron firma ile çalışılması durumunda risk değerlendirmesi nasıl yapılır?

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği

«MADDE 15'e» göre yapılır

Yönetmelikten Gelen Sorumluluklar

Çalışanların bilgilendirilmesi(Madde 16)

- İşyerinde çalışanlar, çalışan temsilcileri ve başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar ve bunların işverenleri; işyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile düzeltici ve önleyici tedbirler hakkında bilgilendirilir.

TEŞEKKÜRLER